

האם מותר להוציא ללא צורך מרשות לרשות בחול-המועד?

מאירי (יא"ט ע"ב ד"ה אין כוונתו): חולו של מועד אין בו איסור הוצאה ומשאוי וטלטול.

דין ודעה מחנה הגאון

א"ש (א"א"א, י"ט ו"ט מה"מ, י"ג)

היה מצדד לאסור הוצאה שלא לצורך כלל בחוה"מ.

שמירת שבת כהלכה (מ"א, כ"ו)

לא לגבי כל המלאכות שאסור לעשותן בשבת, מצאנו בהלכות חוה"מ מה דינן, כאשר אינן לצורך המועד... מצאנו שלא אסרו את ההוצאה מרשות לרשות, גם אם אין בה כל צורך.

הרב משה שטרנבוך (מאמרים ומאנים, א"ט ע"ב סי' 37)

ונסתפקתי בהוצאה והבערה שלא לצורך דאסור מה"ת ביום טוב, ולוקין עלה לרוב הפוסקים וכמבואר בבה"ל ר"ס תקי"ח, היאך הדין שלא לצורך בחוה"מ, דלכאורה לשיטת הפוסקים דמלאכת חוה"מ דאורייתא ולא שרי גם מה"ת כשאינו דבר האבד או צורך המועד, וכן דעת הרמב"ן ורשב"א ומשמעות הגר"א להלכה (ר"ס תק"ל) דכשאינו דבר האבד או צורך המועד אסור מה"ת ולוקין עלה, ומעתה לכאורה הוצאה שלא לצורך כלל אסור גם בחוה"מ מה"ת, וא"כ ראוי לבדוק הכיסים שמא מוציא דבר שאין בו צורך כלל, ודבר זה חידוש גדול. שוב מצאתי שכן מבואר להדיא ב"עמודי אור" (סימן ל"ה) שהוצאה שלא לצורך אסור מה"ת בחוה"מ... ושמעתי מעד נאמן שרבינו החזו"א דזצ"ל שיבט האי חידוש ד"עמודי אור" שיש לאסור הוצאה שלא לצורך בחוה"מ, ולדעתי כדאי להחמיר כן, אבל כמדומני שאין המנהג היום הכי. ולכאורה נראה שיש להתיר הוצאה שלא לצורך בפשיטות, דבחוה"מ עיקר האיסור תלוי בטירחא, וכן מבואר להדיא במ"ק (ב): "מועד משום טירחא הוא ובמקום פסידא שרו רבנן" ע"ש, ומשמע דשורש האסור דמלאכת חוה"מ מפני טירחא ורק כה"ג אסרינן... אמנם נראה שכל זה אינו ראייה, ומלאכה בלי צורך כלל אולי אסור במועד גם כשאינו מלאכת טירחא, שהמלאכות גופא בלי צורך כלל לא הותרו במועד... וכן במ"ק (יג) דמועד משום טירחא היינו במקום צורך ומ"מ אסרו במקום טירחא כמ"ש... והנה לכאורה נראה להגדיר מה מותר או אסור במועד, דתלוי אם זהו מלאכה או לא, והיינו מלאכה ממש כמשמעו, דהיינו קצירה טחינה ואריגה ותפירה וכדומה אסורין מה"ת, אבל אם אין עיקרו מלאכה, אינו מה"ת בכלל האסור מלאכת חוה"מ, דהוה מלאכת עבודה דאסור רק ביום טוב ולא בחוה"מ, וכדממעטינן בת"כ מובא ברמב"ן עה"ת פרשת אמור ובביאור הגר"א ר"ס תקל"א, וא"כ הוצאה ובישול במועד אינם מלאכת עבודה וחסר בהו עיקר שורש האסור... נראה דשיטת התוס' שאין אסור הוצאה כלל במועד, וכמו שהבאנו לעיל להדיא שזהו דעת המאירי, וכמדומני שכן המנהג פשוט שלא לדקדק כ"כ בהוצאה בחוה"מ אם הדבר צורך או לא.

עט הזוי (א"ט ע"ב סי' 18)

ואשר שאל עוד באיסור הוצאה בחוה"מ שכתב בשם העמודי אש לאסור, וכתב כבודו שכן מטין בשם החזון איש ז"ע – אולם במאירי מ"ק י"ח ע"ב מבואר דאין איסור הוצאה ומשאוי וטלטול בחוה"מ – וצ"ע להלכה. סוגיא דעלמא ודאי כמאירי אזלי שלא אסרו הוצאה בכלל המלאכות האסורות במועד... ומדלא הוזכר אף מימרא א' בגמ' ובטור ושו"ע סך מלאכה מטעם הוצאה, והיה בזה רבותא גדולה דאף הוצאה שהיא מלאכה גרועה, והיא בעצם חי' כאשר האריכו תוס' ורמב"ן ריש מס' שבת ואעפ"כ אסורה בחוה"מ, ודאי משמע מזה כמנהג העולם מאז דלא אסרו זה במועד. ולא זו לשיטת רש"י ביצה י"ב ע"א דגם ביו"ט מה"ת הותר לגמרי מטעם מתוך אפי' שלא לצורך כלל, אלא מדרבנן אסרו טלטול וכו', ולהרבה שיטות אין עירובי חצרות כלל ביו"ט, וא"כ מסתבר דבחוה"מ בפרט להסוברים מלאכת חוה"מ דרבנן לא אסרי תרתי דרבנן במלאכה גרועה, מכ"מ גם להתוס' והראשונים החולקים שם יראה כן וכיון שבמאירי מפורש, כל כך בפשיטות להתיר, וכן כנראה היה מנהג העולם מעולם אין בידינו לאסור, ואף דבבאור הלכה סי' תקל"ו ד"ה ומותר משמע דפשיטא ליה דיש איסור הוצאה ביסודה בחוה"מ, מכ"מ הראה לי ת"ח בישועת יעקב אר"ח סי' תרכ"ט דמדבריו יוצא מפורש דדעתו כנ"ל דאף שלא לצורך כלל אין איסור הוצאה בחוה"מ, ואיך נתרץ המפורש סי' תקל"ה דאיסור פינאי ממקום למקום ואפילו מעיר לעיר אינו אסור אלא משום טירחא, ובמקרים ידועים מותר לגמרי ולא חשו כלל משום איסור הוצאה שלא לצורך, והנלענ"ד כתבתי.